

Батюк Алім

<https://orcid.org/0000-0003-2147-5120>

Кандидат соціологічних наук, доцент,
завідувач кафедри ФКіМВ
Криворізький державний педагогічний університет
(Кривий Ріг, Україна) E-mail: alim_60@kdrp.edu.ua

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ І ВИКЛАДАЧІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Сучасні трансформації освітнього простору України актуалізують потребу модернізації професійної підготовки майбутніх тренерів і викладачів фізичної культури. Зростання вимог до якості педагогічної діяльності, розвиток цифрових технологій і посилення соціального запиту на компетентних фахівців зумовлюють необхідність упровадження інноваційних педагогічних технологій. Традиційні підходи вже не забезпечують формування критичного мислення, аналітичних умінь, професійної гнучкості та здатності до самостійного прийняття рішень, тому застосування інтерактивних методів, ІКТ, симуляцій, тренінгових і проєктних технологій стає невід'ємною умовою професійної підготовки. Інновації забезпечують активну навчальну діяльність, підвищують мотивацію студентів, сприяють розвитку рефлексії, уміння аналізувати педагогічні ситуації, формують індивідуальну освітню траєкторію.

Мета роботи: теоретично обґрунтувати сутність і педагогічні можливості інноваційних технологій у підготовці фахівців фізичної культури та визначити шляхи їх ефективного впровадження у процес професійної освіти.

Методологія. У дослідженні використано аналіз і синтез наукових джерел, узагальнення педагогічного досвіду, систематизацію інноваційних технологій, а також елементи емпіричного аналізу навчального процесу майбутніх тренерів і викладачів. Застосовано порівняльний та структурно-функціональний підходи, що дали змогу визначити особливості та педагогічні умови результативного використання інновацій.

Наукова новизна полягає у виокремленні специфічних ознак застосування інноваційних технологій у спортивно-педагогічній освіті, систематизації їх видів та окресленні педагогічних умов, які визначають їх ефективність. Показано, що цифрові, інтерактивні, тренінгові й проєктні методи сприяють комплексному формуванню професійних компетентностей.

Висновки. Інноваційні педагогічні технології виступають стратегічним ресурсом оновлення сучасної професійної підготовки у сфері фізичного виховання та спорту, забезпечують інтеграцію теорії й практики, розвиток ключових компетентностей та підвищують готовність майбутніх тренерів і викладачів до професійної діяльності.

Ключові слова: інноваційні педагогічні технології, професійна підготовка, цифровізація освіти, студентоцентрованість, професійна компетентність.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Сучасний етап розвитку системи освіти України характеризується інтенсивними трансформаційними процесами, спрямованими на оновлення змісту та методів професійної підготовки фахівців, зокрема у сфері фізичного виховання і спорту. У контексті євроінтеграційних змін, цифровізації освітнього простору та зростання соціального запиту на висококваліфікованих педагогів постає необхідність створення нових підходів до формування професійних компетентностей майбутніх тренерів і викладачів фізичної культури. Традиційні методи навчання, які довгий час домінували у педагогічній практиці, уже не відповідають потребам сучасного студентства, що прагне гнучкості, інтерактивності та можливостей для самостійного творчого пошуку [5].

У цьому контексті особливої актуальності набуває проблема впровадження інноваційних педагогічних технологій, які здатні забезпечити якісно новий рівень професійної підготовки. Інновації у навчальному процесі сприяють формуванню низки ключових компетентностей, таких як критичне та аналітичне мислення, цифрова грамотність, уміння працювати в умовах інформаційного перевантаження, здатність до швидкої адаптації та прийняття ефективних рішень у нестандартних педагогічних ситуаціях. Для майбутнього тренера або викладача фізичної культури ці компетентності є не менш важливими, ніж знання методик тренувального процесу чи техніки виконання фізичних вправ [2].

Важливість зазначеної проблеми також зумовлена зростанням ролі спортивно-педагогічної діяльності у суспільстві. Тренер і викладач фізичної культури мають не лише навчати техніці, а й виконувати функції лідера, мотиватора, психолога, менеджера й інколи навіть медіатора. З огляду на це підготовка майбутніх фахівців повинна бути комплексною, багатовимірною та орієнтованою на розвиток особистості, здатної гнучко реагувати на виклики сучасної освітньої практики. Інноваційні педагогічні технології, серед яких інтерактивні методи, цифрові інструменти, тренінгові технології, моделювання педагогічних ситуацій, проєктна діяльність, стають необхідним інструментом формування нової генерації педагогів.

З наукової точки зору постановка цієї проблеми пов'язана з потребою теоретичного обґрунтування педагогічних умов, механізмів та принципів впровадження інновацій у професійну підготовку фахівців фізичної культури. У науковому дискурсі існують окремі дослідження, що висвітлюють специфіку окремих технологій, однак комплексні підходи, які охоплюють їхню взаємодію, системність і педагогічну ефективність, потребують подальшого розвитку. Наукове завдання полягає не тільки у вивченні теоретичних засад інноваційної педагогіки, а й у виявленні можливостей, обмежень і закономірностей застосування цих технологій у спеціальній підготовці майбутніх тренерів [7].

Практичне значення проблеми визначається потребою в оновленні реальних освітніх практик у закладах вищої освіти. Важливим завданням є розроблення таких методичних рішень, які забезпечили б інтеграцію інновацій у навчальний процес не фрагментарно, а системно, що дозволило б досягти стабільних позитивних результатів у підготовці майбутніх фахівців. Педагогічна практика засвідчує, що впровадження інновацій вимагає модернізації матеріально-технічної бази, підвищення цифрової компетентності викладачів, створення відкритого інноваційного освітнього середовища, заснованого на співпраці та діалогічності. [12]

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та впровадження інноваційних педагогічних технологій у освітній процес закладів вищої освіти широко висвітлюються у працях вітчизняних науковців. Зокрема, Г. Балахничева [1] розкриває питання формування професійної готовності фахівців фізичної культури до практичної діяльності в умовах сучасної школи, наголошуючи на необхідності оновлення змісту й методів навчання. Н. О. Белікова [2] у своїх дослідженнях аналізує сучасні тенденції професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту, акцентуючи увагу на впровадженні інноваційних технологій і компетентнісного підходу в теоретичній підготовці студентів.

Мета роботи: аналіз сутності, видів і педагогічних можливостей інноваційних технологій у професійній підготовці майбутніх тренерів і викладачів фізичної культури та визначення шляхів їх ефективного впровадження у навчальний процес закладів вищої освіти.

Методологією дослідження є комплексний підхід, який включає як теоретичні методи (аналіз і синтез наукових джерел, узагальнення педагогічного досвіду, систематизація інноваційних технологій), так і емпіричні методи (спостереження за навчальним процесом, аналіз практичної діяльності студентів, вивчення педагогічних ситуацій).

Наукова новизна полягає у визначенні специфіки застосування інноваційних педагогічних технологій саме в контексті професійної підготовки фахівців спортивно-педагогічного профілю, у систематизації їхніх видів та обґрунтуванні педагогічних умов, які забезпечують результативність інновацій. Крім того, запропоновано рекомендації щодо оптимізації змісту освітнього процесу відповідно до сучасних тенденцій розвитку педагогічної науки й практики.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Сучасна система професійної підготовки майбутніх тренерів і викладачів фізичної культури перебуває на етапі суттєвого оновлення, що зумовлено як глобальними тенденціями цифровізації освіти, так і внутрішніми потребами українського суспільства щодо підвищення якості кадрового забезпечення спортивної сфери. Зростання соціальної значущості спорту, посилення конкуренції серед фахівців, необхідність формування в молодого покоління культури здорового способу життя – усе це висуває нові вимоги до професійних компетентностей майбутніх тренерів і викладачів. Традиційні методи навчання, засновані переважно на репродуктивному засвоєнні матеріалу, вже не здатні забезпечити належної професійної мобільності, критичності мислення та здатності до інноваційної діяльності. Тому інтеграція сучасних педагогічних інновацій у процес професійної підготовки стає необхідною умовою підготовки конкурентоспроможного фахівця [9].

Під інноваційними педагогічними технологіями в контексті спортивно-педагогічної освіти слід розуміти цілісні системи методів, засобів та організаційних форм, які спрямовані на підвищення ефективності й результативності процесу навчання та розвитку особистості майбутнього тренера. Вони орієнтовані на активну участь студента в освітньому процесі, формування його здатності до самостійного пошуку знань, аналізу професійних ситуацій, здійснення обґрунтованих педагогічних рішень. Інновації у навчанні майбутніх тренерів покликані не лише модернізувати зміст дисциплін, а й трансформувати

педагогічну взаємодію відповідно до студентоцентрованої парадигми, де студент виступає суб'єктом, а не об'єктом освітньої діяльності.

Зокрема, інформаційно-комунікаційні технології відкривають широкі можливості для модернізації викладання спортивно-педагогічних дисциплін. Освітні платформи забезпечують можливість гнучкої організації навчання, впровадження змішаних форм, створення інтерактивних курсів, що охоплюють відеолекції, інтерактивні опитування, електронні методичні матеріали. Не менш важливим є використання спеціалізованих програмних засобів для відеоаналізу рухової діяльності спортсменів, таких як Dartfish чи Kinovea, що дозволяють студентам опанувати навички техніко-тактичного аналізу, виявляти типові помилки та формувати індивідуальні корекційні програми. Такі інструменти сприяють розвитку професійної рефлексії та аналітичного мислення – важливих складових компетентності сучасного тренера [11].

Інтерактивні технології навчання спрямовані на активізацію пізнавальної діяльності студентів і включають у себе дискусії, тренінги, ділові ігри, моделювання професійних ситуацій. Вони дозволяють не лише поглибити теоретичні знання, а й сформувати комунікативні, організаторські, лідерські компетентності, необхідні тренеру в роботі зі спортсменами різного віку та рівня підготовки. Рольові ігри, у яких студенти виступають у ролі тренера, судді, спортсмена або адміністратора, формують здатність прогнозувати наслідки педагогічних рішень та знаходити оптимальні шляхи розв'язання конфліктних ситуацій [3].

Проектні технології, що ґрунтуються на принципах дослідницької діяльності, сприяють розвитку самостійності, критичності мислення, уміння працювати в команді та впроваджувати власні ідеї. У процесі виконання проєктів студенти розробляють тренувальні програми з урахуванням вікових і фізіологічних особливостей спортсменів, організовують спортивно-масові заходи, створюють моделі навчального процесу. Така діяльність формує інтегровані знання та практичні навички, що дозволяють більш глибоко зрозуміти структуру професійної діяльності тренера чи викладача [10].

Особливе значення в підготовці спортивно-педагогічних фахівців мають тренінгові технології, спрямовані на розвиток психологічних компетентностей, таких як емоційний інтелект, мотивація, стресостійкість, здатність до ефективної комунікації. Тренеру, який працює з різними категоріями спортсменів, необхідно вміти створювати позитивну психологічну атмосферу, адекватно реагувати на стресові ситуації, мотивувати спортсменів під час тривалих тренувальних циклів. Тренінги дозволяють студентам опанувати ці навички у процесі практичних занять [4].

Моделювання професійних ситуацій та педагогічних дій відіграє ключову роль у формуванні практичної готовності студентів до діяльності. Проведення мінізанять, виконання ролі викладача або тренера, складання планів-конспектів уроків фізичної культури – усе це дозволяє студентам відтворювати реальну професійну діяльність і здійснювати її аналіз. Важливо, що під час таких занять відбувається розвиток рефлексивних умінь, уміння оцінювати власні педагогічні дії, робити висновки та будувати траєкторію власного професійного зростання [8].

Ефективність впровадження інноваційних педагогічних технологій залежить від низки педагогічних умов, серед яких вагоме місце посідає створення позитивного та підтримувального освітнього середовища. Це середовище характеризується відкритістю, діалогічністю, співпрацею між викладачем і студентами, орієнтацією на розвиток творчого потенціалу кожного здобувача освіти. Не менш важливою є готовність викладачів до застосування інновацій, що включає володіння цифровими інструментами, сучасними методичними підходами та здатність до постійного професійного оновлення. Матеріально-технічне забезпечення, зокрема доступ до сучасних спортивних залів, комп'ютерної техніки, програм для відеоаналізу та мультимедійного контенту, значною мірою визначає можливість реалізації інновацій на практиці [6].

Важливим чинником є також студентоцентрованість освітнього процесу. У центрі сучасної педагогічної системи перебуває студент, його індивідуальні потреби, навчальні інтереси та траєкторія професійного розвитку. Викладач виступає фасилітатором, наставником і консультантом, який створює умови для розвитку самостійності та творчості майбутнього фахівця. Це передбачає організацію навчання таким чином, щоб студенти могли активно взаємодіяти, ставити запитання, шукати рішення, експериментувати та здійснювати власний внесок у навчальний процес [7].

Отже, застосування інноваційних педагогічних технологій у професійній підготовці майбутніх тренерів і викладачів фізичної культури не є окремим чи додатковим елементом освітнього процесу, а виступає необхідною умовою формування сучасного конкурентоспроможного фахівця. Інновації сприяють інтеграції теоретичних знань і практичних умінь, розвивають критичне мислення, педагогічну рефлексію, комунікативні здібності та здатність до творчої діяльності, що є ключовими чинниками професійного становлення майбутніх тренерів і викладачів фізичної культури.

Висновки з дослідження і перспективи подальших наукових розвідок. Проведене дослідження дозволило всебічно проаналізувати роль, значення та особливості впровадження інноваційних педагогічних технологій у процес професійної підготовки майбутніх тренерів і викладачів фізичної культури. Узагальнення теоретичних положень, результати аналізу наукових джерел і практичних аспектів

організації освітнього процесу дають підстави стверджувати, що інноваційні технології виступають ключовим засобом модернізації сучасної професійної освіти у сфері фізичного виховання та спорту.

Встановлено, що інноваційні педагогічні технології сприяють підвищенню ефективності освітнього процесу завдяки поєднанню традиційних педагогічних підходів із сучасними цифровими, інтерактивними та практикоорієнтованими методами навчання. Їх застосування забезпечує розвиток важливих професійних компетентностей: критичного та аналітичного мислення, креативності, комунікабельності, здатності до самостійного навчання, рефлексії та прийняття педагогічних рішень у динамічних умовах.

Доведено, що використання інформаційно-комунікаційних технологій, інтерактивних, проєктних, тренінгових і симуляційних методів дозволяє суттєво модернізувати підготовку майбутніх фахівців, наближаючи її до вимог сучасної педагогічної практики та професійної діяльності тренера. Особливо важливим є те, що інновації дають змогу створити навчальне середовище, яке забезпечує активну участь студентів, що суттєво підвищує рівень мотивації та якість засвоєння теоретичного й практичного матеріалу.

Визначено, що ефективність впровадження інноваційних педагогічних технологій значною мірою залежить від педагогічних умов, серед яких ключовими є: позитивне освітнє середовище, професійна готовність викладачів до інноваційної діяльності, високий рівень матеріально-технічного забезпечення, студентоцентрованість освітнього процесу, системність і безперервність застосування інноваційних методів, рефлексивна аналітика та інтеграція теоретичної й практичної підготовки. Комплексна реалізація цих умов створює сприятливе підґрунтя для формування конкурентоспроможного фахівця спортивно-педагогічного профілю.

У ході дослідження було з'ясовано, що ключовим аспектом результативності впровадження інновацій є їх практична спрямованість. Успішне застосування інноваційних технологій у навчальному процесі сприяє тому, що студенти здобувають не лише знання, а й досвід реальної педагогічної та тренерської діяльності, що є необхідною умовою професійного становлення майбутнього тренера або викладача фізичної культури.

Отже, отримані наукові результати підтверджують, що інноваційні педагогічні технології виступають стратегічним ресурсом розвитку сучасної освіти у сфері фізичного виховання та спорту. Їх системне використання сприяє формуванню фахівця нового типу – гнучкого, творчого, відповідального, готового діяти в умовах швидких соціально-економічних змін та впроваджувати інновації у власну професійну діяльність.

Подальші наукові дослідження у сфері впровадження інноваційних педагогічних технологій у підготовку майбутніх тренерів і викладачів фізичної культури потребують розширення та поглиблення в кількох взаємопов'язаних напрямках. Передусім актуальним видається створення комплексної моделі інтегрованого інноваційного навчального середовища, яке б поєднувало інформаційно-комунікаційні технології, інтерактивні методи, тренінгові форми роботи та проєктну діяльність у єдину педагогічну систему. Така модель має відповідати сучасним освітнім стандартам і забезпечувати умови для активної, самостійної та професійно спрямованої діяльності студентів.

Не менш важливим є подальше дослідження ефективності окремих інноваційних педагогічних технологій у довготривалій перспективі. Зокрема, перспективним є оцінювання впливу цифрових платформ, візуального аналізу рухової діяльності, симуляційних тренажерів та засобів доповненої чи віртуальної реальності на формування професійних умінь і компетентностей майбутніх фахівців. Це потребує залучення емпіричних даних, порівняльного аналізу й тривалого педагогічного експерименту.

Окремої уваги потребує вивчення рівня готовності викладачів до інноваційної діяльності, оскільки саме педагог є ключовою фігурою, що визначає успішність інноваційних процесів. Подальші дослідження мають бути спрямовані на з'ясування факторів, що підвищують або, навпаки, стримують інноваційну активність педагогів, а також на розроблення моделей їхнього професійного розвитку в напрямі опанування цифрових та інтерактивних технологій.

У цілому перспективи подальших наукових розвідок пов'язані з необхідністю глибшого системного осмислення взаємодії інноваційних технологій, педагогічних умов та особистісного розвитку майбутніх тренерів і викладачів фізичної культури. Комплексні дослідження в цьому напрямі сприятимуть створенню науково обґрунтованих моделей сучасної професійної підготовки, що відповідатимуть вимогам освітніх реформ, потребам спортивної галузі та викликам сьогодення.

References

1. Балахничева Г., Завацька Л. Формування професійної підготовки фахівців фізичної культури до практичної роботи з учнями сучасної школи. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві* : збірник наукових праць. 2012. № 4 (20). С. 59–62. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/2367/1/annot14.pdf>
Balakhnycheva, H., Zavatska, L. (2012). Formuvannya profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv fizychnoi kultury do praktychnoi roboty z uchniamy suchasnoi shkoly [Formation of professional training of physical culture specialists for practical work with pupils of a modern school]. *Fizychnye vykhovannia, sport i kultura zdorovia*

- u suchasnomu suspilstvi – Physical education, sports and health culture in modern society: collection of scientific works.* 4(20). 59–62. [in Ukrainian].
2. Белікова Н. О. Сучасні тенденції професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт.* 2013. Вип. 112(2). С. 52–56. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuPN_2013_112\(2\)_12](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuPN_2013_112(2)_12)
Bielikova, N. O. (2013). Suchasni tendentsii profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoho vykhovannia ta sportu [Modern trends in professional training of future specialists in physical education and sport]. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu. Series: Pedagogical sciences – Bulletin of Chernihiv National Pedagogical University. Series: Pedagogical Sciences. Physical Education and Sports.* 112(2). 52–56. [in Ukrainian].
 3. Белікова Н. О. Сучасні технології навчання в теоретичній підготовці майбутніх учителів фізичної культури. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології.* 2014. № 3. С. 87–94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2014_3_14
Bielikova, N. O. (2014). Suchasni tekhnolohii navchannia v teoretichnii pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury [Modern teaching technologies in theoretical training of future physical education teachers]. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies – Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies.* 3. 87–94. [in Ukrainian].
 4. Білоус О. В. Інноваційні заходи викладання дисципліни «Основи теорії здоров'я та здорового способу життя» для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». *Вісник Національного технічного університету «ХПИ».* Серія: Інноваційні дослідження у наукових роботах студентів. 2023. № 1. С. 55–60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vcpiind_2023_1_10
Bilous, O. V. (2023). Innovatsiini zakhody vykladannia dystsypliny «Osnovy teorii zdorovia ta zdorovoho sposobu zhyttia» dlia studentiv spetsialnosti 017 «Fizychna kultura i sport» [Innovative approaches to teaching the discipline «Fundamentals of health theory and healthy lifestyle»]. *Visnyk NTU «KhPI» – Bulletin of NTU «KhPI».* 1. 55–60. [in Ukrainian].
 5. Вербівський Д. С. Вітчизняний досвід впровадження інноваційних технологій в освітню галузь. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.* Серія: Педагогіка. 2024. №1. С. 31–38.
Verbivskiy, D. S. (2024). Vitchyzniani dosvid vprovadzhennia innovatsiinykh tekhnolohii v osvitiu haluz [Domestic experience of implementing innovative technologies in education]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatyuka. Seriya: Pedahohika – Scientific notes of Ternopil National Pedagogical University.* 1. 31–38. [in Ukrainian].
 6. Гринченко І. Б., Вакслер М. А., Тихонова А. О. Застосування інтерактивних методів у формуванні професійно-педагогічної позиції майбутніх учителів фізичної культури. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету.* Серія: Педагогічні науки. 2017. Вип. 143. С. 11–15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2017_143_5
Hrynchenko, I. B., Vaksler, M. A., Tykhonova, A. O. (2017). Zastosuvannia interaktyvnykh metodiv u formuvanni profesiino-pedahohichnoi pozytsii maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury [Use of interactive methods in forming professional pedagogical position]. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu. Seriya: Pedahohichni nauky – Visnyk Chernihiv National Pedagogical University.* 143. 11–15. [in Ukrainian].
 7. Гринченко І. Б. Інтеграція інновацій у процес професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.* Серія: Педагогічні науки. 2012. Вип. 112. С. 149–157.
Hrynchenko, I. B. (2012). Intehratsiia innovatsii u protses profesiinoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury [Integration of innovations in professional training of future PE teachers]. *Naukovi zapysky Kirovohrads'koho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Vynnychenka – Scientific Notes of Kirovohrad State Pedagogical University.* 112. 149–157. [in Ukrainian].
 8. Горошко Ю. В., Толочний Ю. В. Передумови використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій при викладанні фахових дисциплін майбутнім учителям фізичної культури. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету.* Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. 2013. Вип. 112(3). С. 25–28. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuPN_2013_112\(3\)_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuPN_2013_112(3)_7)
Horoshko, Yu. V., Tolochnyi, Yu. V. (2013). Peredumovy vykorystannia IKT pry vykladanni fakhovykh dystsyplin maibutnim uchyteliam fizychnoi kultury [Prerequisites for using ICT in professional disciplines teaching]. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu. Seriya: Pedahohichni nauky – Visnyk Chernihiv National Pedagogical University.* 112(3). 25–28. [in Ukrainian].
 9. Круцевич Т., Малахова Ж. Проблеми реформувань у системі фізичного виховання закладів вищої освіти. *Спортивний вісник Придніпров'я.* 2020. № 1. С. 268–277. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/svp_2020_1_29
Krutsevych, T., Malakhova, Zh. (2020). Problemy reformuvan u systemi fizychnoho vykhovannia zakladiv vyshchoi osvity [Problems of reforming physical education in higher education institutions]. *Sportyvnyi visnyk Prydniprovia – Sports Bulletin of the Dnieper Region.* 1. 268–277. [in Ukrainian].

10. Мудрян В. Теоретико-методичні засади підготовки майбутнього фахівця з фізичного виховання, спорту та здоров'я людини. *Молодь і ринок*. 2017. Вип. 4. С. 164–169.
Mudrian, V. (2017). Teoretyko-metodychni zasady pidhotovky maibutnoho fakhivtsia z fizychnoho vykhovannia, sportu ta zdorovia liudyny [Theoretical and methodological foundations of training future specialists]. *Molod i ryнок* – Youth and the market. 4. 164–169. [in Ukrainian].
11. Носко Ю. М. Інноваційні технології професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання фізичної культури. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки*. 2020. Вип. 7. С. 130–135. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnuchkpn_2020_7_24
Nosko, Yu. M. (2020). Innovatsiini tekhnolohii profesiinoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv [Innovative technologies in training primary school teachers]. *Bulletin of the National University «Chernihiv Collegium» named after T. G. Shevchenko. Series: Pedagogical Sciences*. – Bulletin of the National University «Chernihiv Collegium» named after T. G. Shevchenko. Series: Pedagogical Sciences. 7. 130–135. [in Ukrainian].
12. Шевченко А. О. Новітні підходи до професійної підготовки майбутнього вчителя фізичної культури. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2012. № 4. С. 115–119. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fvs_2012_4_29
Shevchenko, A. O. (2012). Novitni pidkhody do profesiinoi pidhotovky maibutnoho vchytelia fizychnoi kultury [Modern approaches to training future PE teachers]. *Fizychno vykhovannya, sport i kultura zdorovya u suchasnomu suspilstvi* – Physical education, sport and health culture in modern society. 4. 115–119. [in Ukrainian].

Batiuk Alim

<https://orcid.org/0000-0003-2147-5120>

Candidate of Sociological Sciences, Associate Professor
Head of the Department of FKiMV
Kryvyi Rih State Pedagogical University
(Kryvyi Rih, Ukraine) E-mail: alim_60@kdrpu.edu.ua

INNOVATIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE COACHES AND TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE

Modern transformations of the educational space of Ukraine actualize the need to modernize the professional training of future coaches and teachers of physical education. The growth of requirements for the quality of pedagogical activity, the development of digital technologies and the strengthening of social demand for competent specialists necessitate the introduction of innovative pedagogical technologies. Traditional approaches no longer provide the formation of critical thinking, analytical skills, professional flexibility and the ability to make independent decisions, therefore the use of interactive methods, ICT, simulations, training and project technologies is becoming an integral condition of professional training. Innovations provide active learning activities, increase student motivation, contribute to the development of reflection, the ability to analyze pedagogical situations, and form an individual educational trajectory.

Purpose of the work: *to theoretically substantiate the essence and pedagogical capabilities of innovative technologies in the training of physical education specialists and determine ways of their effective implementation in the process of professional education.*

Methodology. *The study used the analysis and synthesis of scientific sources, generalization of pedagogical experience, systematization of innovative technologies, as well as elements of empirical analysis of the educational process of future coaches and teachers. Comparative and structural-functional approaches were used, which made it possible to determine the features and pedagogical conditions for the effective use of innovations.*

The scientific novelty lies in the identification of specific features of the application of innovative technologies in sports and pedagogical education, the systematization of their types and the delineation of pedagogical conditions that determine their effectiveness. It is shown that digital, interactive, training and project methods contribute to the comprehensive formation of professional competencies.

Conclusions. *Innovative pedagogical technologies are a strategic resource for updating modern professional training in the field of physical education and sports, ensure the integration of theory and practice, the development of key competencies and increase the readiness of future coaches and teachers for professional activity.*

Keywords: *innovative pedagogical technologies, professional training, digitalization of education, student-centeredness, professional competence.*

Стаття надійшла до редакції 25.11.2025

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор Мішеніна Т.